Dijous, 27 de gener del 1938

la humanitat

Barcelona — Any VII — Núm. 1.847

Som optimistes, però no per intuïció i entusiasme; el nostre optimisme es basa en realitats

Del «Butlletí Desenals de la Secció d'Informació de l'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, del 20 d'agost 1937, reproduim el seguent article sobre la situació militar:

La guerra espanyola —civil i nacional, però més nacional que civil— es comentadissima pels critics militars estrangers, des que el 18 de desembre atacàrem en el Baix Aragó. Fou algun temps que havíem passat a sego.. pla en les actualitats periodistiques mundials. Calgué el Nord en poder d'italians, alemanys i franquistes, per preparació l'ofensiva irresistible que anava a acabar la guerra, segons les radios de Salamanca i Burgos i les croniques dels corresponsals acreditats al quartier general rebel, els comentaris giraren la vista a l'Extrem Orient. Els noms gemecs i russos dels estudiats i els rius xinesos reemplaçaren els nostres. Una toponimia exòtica substitui la hispana. En les redaccions s'abandonaren els atlas d'Espapor pels d'Asia. L'Ebre? El Guadalquivir? No. El Yantzé, el Hoang Ho bé el fan al cas.

Però heus ací que els republicans, en comptes d'esser atacats, ataquem; en lloc de veure'ns sorpresos, sorprenem, i no sols no ens deixem, sinó que guanyem una gran batalla de tres setmanes. I la guanyem tàcticament i estratègicament, conquistant un camp atrinxerat vastissim, i una ciutat capital de provincia, i tent milers de presoners, i apoderant-nos de moltissim material de guerra... I els critics indiferents, sollicitats, potser, a degrat seu, pel per a ells inesperat desenvolupament, tornen a dedicar-nos llargs articles més o menys parcials o més o menys justiciers.

* * *

I hem de fixar-nos especialment en els judicis emesos per alguns conspicus escriptors militars alemanys. Per exemple, el editor del «Frankfürter Zeitung» que glossa en aquest diari alemany veteà, avui nazi, com tots, els processos nacionats amb la seva professió castrense, digué, als pocs dies de començar la batalla de Terol, que la nostra iniciativa era molt interessant i digna d'elogi, però que, probablement, acabaria en un fracàs, perquè és molt difícil fer-ho, per un Exèrcit ràpidament d'una perllongada defensiva a una ofensiva eficaç. Ja s'havurà convengut el dit professional de les armes, que les nostres forces tenien capacitat sobrada per a fer-ho amb èxit. Es veritat, naturalment, que una soldat, una oficial, i uns caps que s'habituen a la resistència passiva, darrera de posicions atrinxerades, perden llurs qualitats essencials amb aquestes coses com són l'agilitat, la flexibilitat, la solidesa, davant d'una pugna en camp obert i sota un fuoc mortiferi desmoralitzador de l'artilleria i l'aviació, i, sobretot, l'impetu i la tenacitat necessaris per a les expugnacions violentes de les línies enemigues.

Quan els francesos, a començaments del segle actual, abandonaren l'ideari militar defensiu que es degueren els treballs de Seré, de Rivières i altres tècnics i la creació de la famosa Barrera de l'Est, de Belfort a Verdun, adoptaren amb entusiasme la teoria de l'ofensiva, un dels arguments bàsics del coronel Grandmaison, del general Foch i de tots els «brevetés» que després rodejaren Joffre, Nivele i Petain, fou el que ha esgrimit ara, aplicant-ho a la nostra llueta, l'esmentat crític de «Franckfürter Zeitung».

Però la guerra moderna és massa complicada per a voler-la tancar en uns llibres d'Acadèmia. S'haurà de fer-la sempre conforme a unes regles immutables i eternes perquè són obra del sentit comú, i aquestes regles hi són en Pirro i en Alexandre i en Escipió i en Annibal i en Cèsar i en el Gran Capità, en el marquès de Santa Cruz i en Alexandre Farnesio i en Montecuculli i en Frederic de Prussia i en Turenna i en Tornini i en Napoleó i en Moltke i en Ludendorff... i en els vencedors d'aquest darrer. Però també el sentit comú canvia, perquè es modifiquen les seves bases fonamentals. Per exemple, la guerra europea sorprengué als Estats Majors en el medi nou —nou fins a cert punt, ja que havia sorgit parcialment en la guerra russo-japonesa— dels fronts i les fronteres de quilòmetres. I aquests Estats Majors haguereu, a desgrat seu, d'acomodar la vella tàctica i l'antiga estratègia a les exigències de la novissima forma de combatre que impressiona la necessitat i l'atzar, units i còmplices. I es veié, no obstant, que exèrcits soterrats durant anys senyors sortien de llurs trinxeres quan no ordinàvem els generalissims i eren capaços d'assaltar prendre les de l'adversari i adhuc d'imposar-li, explotant avantatges inicials, la guerra de moviment.

¿Per quina raó l'exèrcit republicà espanyol havia d'esser incapaç, arribat el moment, de transformar la seva defensiva estática en ofensiva dinàmica? Bruneta i Belchite havien estat encoratjadors assaigs. Terol fou una estrena feliç. Altres empreses ascriptiuses i consolidaran la seva naixent fama.

Un altre critic militar alemany, el coronel Von Penecke, en un article de les pàgines publicades durant de la Reichswehr per a 1938», ha plantejat un tema molt interessant, relatiu també a la guerra espanyola. Ha dit, en substància, que les tropes italianes i la «macedònia» de races i colors que forma la infanteria franquista no eren decisives i l'aviació ho doni tot fet, i que els triomfs de les unes i l'altra al nord d'Espanya no sòn gloriosos perquè els forces les feren sòlies, i les feiceren les milicies de la República. I ha afegit que els aviadors alemanys es quedaren amb l'amargor que s'es confiti tot el treball ofensiu i que les altres armes es limitin a ocupar les posicions de l'adversari quan aquest les hagi abandonades i ens bombardeigs i metralla-ments dels aeroplans.

¿Que hauran pensat a Itàlia de semblants censures? Von Paenecke, amb una brutalitat completament prussiana, ha negat tot mèrit a les operacions nòrdiques dels feixistes i els seus auxiliars. I ha aconsellat que es canyli de sistema. I ha recordat l'aforamen que ens ha fet Hitler prepara l'assalt i la infanteria avanca i ocupa.

En la batalla de Terol, quan Franco llançà sobre les nostres línies exteriors de la plaça diverses enormes columnes ajudades per motors bateries i una nodridissima aviació, la nostra infanteria hagué de resistir impàvida, sense més protecció que febles trinxeres obertes sobre neu, bombardeigs terrorífics terrestres i aeris. I els suportà sense flaquejar, encastats a terra, esperant que la infanteria contraria arribés per a anihilar-la amb les seves metralladores, els seus fusells i les seves bombes de mà.

¿Será seguit per Franco i els italians el consell de Von Paenecke? Aviat ho veurem...

* * *

Un altre critic, aquest francès, el general Armengaud, en un article, molt atent per als nostres interessos i per als nostres enemics, que ha estat publicat en les pàgines de «La Dépêche» de Toulouse, ha manifestat que si Franco no rep grans reforços d'Itàlia i Alemanya, no podrà aspirar a guanyar la guerra a profit seu. Coincideix la seva opinió imparcial i observadora qualitat amb la del general italià que envià fa poc a Mussolini un informe sobre els assumptes d'Espanya. En aquest informe li deia que era indispensable trenchar a Franco cent mil soldats de línia més i el material corresponent. ¡Cent mil soldats! ¿Pot Itàlia en aquestes circumstàncies fer un sacrifici de tal magnitud?

Naturalment, Itàlia segueix socorrent Franco espléndidament. No paren de desembarcar a Melilla i Ceuta africanes de Líbia i Sicília, que una vegada instruïts i enquadrats, passen a la Península. Se'ls veu molt a Málaga, Granada, Sevilla, Motril i Còrdova. Quan escrivim aquests comentaris (18 de gener) les radios alemanyes anuncien que el sagnant Queipo ha anat a Málaga i Motril per a preparar una ofensiva sobre Almeria, en combinació amb l'esquadra facciosa de l'almirall Moreno. «La Dépêche» de Toulouse assenyala l'arribada a Palma de vint trimotors italians de gran bombardeig. Essent com es bebeint a una consigna, les radios faccioses alludien a una nova empenta d'ions sobre Terol, de molta importància. Aquestes alludeixen als guides, durant el matí del 17, d'una ofensiva molt aparatosa, als alts de Celadas, acompanyada de va alarde d'aviació i artilleria. Quan apareixi aquest «Butlletí» s'hauran vist clarament les intencions de l'enemic. ¿Es tracta d'un atac de fixación d'una diversió estratègica, pròleg d'operacions a altres sectors? ¿O d'un assalt sistemàtic imposat per motius d'ordre moral i polític?

Allò indubtable és que la guerra ha entrat, a despit de la calma dels últims dies, en una fase d'extraordinària activitat. Vibren els fronts i la retaguarda. S'preparen hores de gran emoció. Però nosaltres les esperem amb el cap seré, els nervis tranquils i el cor animós. Som optimistes, però no optimistes per intuïció i entusiasme. El nostre optimisme es basa en realitats. En realitats que no tinguérem abans...

ESQUERRA REPUBLICANA FORÇA MAJORITARIA DE CATALUNYA

En el ple celebrat per la Comarcal de Farners de la Selva, fou assenyalada, d'una manera clara i concreta, la posició del Partit davant els problemes actuals

Parlaments dels Diputats Mascort, Arnau Cortina i del President del Parlament de Catalunya Joan Casanoves

Diumenge va tenir lloc a l'Ateneu Republicà Federal de Farners de la Selva un Ple Comarcal del nostre Partit.

Entre altres, hi assistiren les següents representacions: Amer, Anglès, Arbúcies, Breda, Caldes de Malavella, Brunyola, Fonts de Sacalm, Arbúcies, Riells de Montseny, Breda, Hostalric, Buixalleu, Blanes, Lloret, Tossa, Caldes de Malavella, Salou de la Selva, Sils, Vilovi, d'Onyar, Riudecanes, Massanet i Farners de la Selva.

Les conclusions aprovades foren les següents:

Restituir als Ajuntaments tots aquells consellers antifeixistes que ho eren abans del 18 de juliol.

Aprovar l'estat de comptes de la Comarcal.

Aprovar una quota de 0'10 pessetes cada mes per soci a totes les entitats del Partit.

Fallar el cas d'Espinelves i Viladrau en el sentit que les organitzacions del nostre Partit a les esmentades poblacions pertanyin a Sorea.

Retolació de tots els Centres d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Adreçar-se al Govern de la Generalitat en el sentit que imposi el principi d'autoritat i sobretot que s'interessi vivament pel problema de proveïments.

Assabentar-se satisfactòriament de la informació del company Mascort, secretari de la Federació, referent als treballs efectuats pel Comitè Executiu de la Federació per a l'anulació de la Consellería de Proveïments.

A la tarda, tal com estava anunciat, tingué lloc l'acte sobre «Orientacions actuals d'Esquerra Republicana de Catalunya».

Va parlar, en primer terme, el diputat a les Corts de la República i secretari de la Federació d'Esquerra Republicana de Catalunya a les comarques de Girona, Josep Mascort.

El diputat Arnau parla de «Per la tasca i els problemes que afecten d'una manera viva la vida i l'actuació dels homes del nostre Partit.

La qüestió municipal —digué— és vital per a guanyar la guerra. Per això cal endegar la vida dels municipis i el mes ràpidament possible. L'haver nascut altres organitzacions polítiques és el que entorpeix, d'una manera clara, la vida dels organismes municipals. Per això no ens cansarem de repetir que cal que posem tots els nostres esforços per a arribar a poder formar uns Ajuntaments que respongin al sentir del poble i a les exigències del moment.

Parla del que representa Catalunya i la seva economia, i diu que les experiències fetes fins a la data eren solament en el sentit de produir la guerra fatal i conseqüències per la vida normal de Catalunya. No obstant, les coses ja han canviat, i així veiem com de la potencialitat que representa per a l'actuació d'homes destacats del Partit s'ha pogut arribar a fer que el que és tan racial a Catalunya, l'estalvi i la previsió, es fa la que salvés l'economia de Catalunya.

Cal desfer —continuà— l'equivoc amb què s'ha volgut jugar amb el nostre Partit. Esquerra Republicana de Catalunya és digna sempre dels moments més transcendentals de la història del nostre poble.

Esquerra Republicana de Catalunya representa la voluntat del poble i és el partit que gairebé hauria estat bandejat dels organismes municipals. Cal anar ràpidament a la reparació dels Ajuntaments de manera que representi la voluntat del poble.

El poble vol esser governat per aquells que siguin una força majoritària. No vol que hi hagi homes que no representin ningú i que siguin aquells els que portin el governament del poble. Per això és perquè el nostre Partit, sempre pur en els seus actes, no pren part, de vegades, en les constitucions d'alguns Ajuntaments.

L'Esquerra té un sentit constructiu en totes les coses. Res d'egoismes, res d'idees destructores. L'esforç de tots farà el redreçament complet de Catalunya. Per això treballa el nostre Partit. Per això lluitem tots nosaltres.

Seguidament s'aixeca a parlar Joan Casanoves, president del Parlament de Catalunya i membre de la Federació, el qual comença el seu parlament posant de relieu els problemes que afecten d'una manera més viva i palpitant l'interès mundial. Diu que darrerament va tenir ocasió de parlar amb els diputats francesos, els quals estan coneixedors profundament pel que passa a Espanya. Aquest escalf sentimental dels pobles democràtics d'Espanya és una prova que la gent està amb nosaltres per la victòria i per la pau. No es lluita solament contra els rebels, es lluita solament el mateix temps contra dues nacions poderoses d'Europa.

Afirmem aquí al nostre sòl i a Europa, les lleis inexorables de la guerra, la guerra que «» exigències inaplazables. Aquest reconeixement a favor dels ideals que inspiren la nostra victòria serà una obra en la qual l'Esquerra hi haurà aportat el primer i més valuós gra de sorra. Ja que fou ella que va demanar un comandament únic, una disciplina i un reconeixement al valor de la tècnica militar que han estat, en definitiva, el que han permès les darreres victòries de Terol i l'inici d'una pa pròxima.

El més essencial del nostre pensament i de la nostra voluntat és el que ha de predominar tothora, perquè quan els homes dels partits més importants de l'estranger ens visitin no vegin a les nostres cases una inexperiència o innocència, sinó un sentit de responsabilitat camí de la victòria.

Esquerra Republicana de Catalunya és avui més forta que el 14 d'abril. Ens n'hi tuvaw que fer, portant la qüestió d'abrandament sentimental.

Es més forta que el 6 d'octubre, perquè que ara ella solament per un respecte a l'Estatut.

Més forta que el 19 de juliol, perquè després als Ajuntaments i als Comités, les altres forces antifeixistes anaveen en contra l'economia del país i a les llibertats del poble, i Esquerra Republicana de Catalunya és la que va defensar sempre els principis immutables de ciutadania i de llibertat humana. Esquerra Republicana de Catalunya és més forta avui que ahir, perquè tots els habitants del nostre partit els que portaven un afany alliberador.

Per això hem de dir que el nostre Partit no ha d'anar més a remolc de ningú, perquè té uns principis propis; i ara i sempre el país ens ha de veure si porti al fracàs de la seva llibertat.

Per a acabar, Joan Casanoves diu que la victòria de les armes republicanes als fronts de combat és molt, però encara lluita desesperada dels rebels portant el crim a la nostra reraguarda, n'és la causa més palesa.

Parla ministre de Defensa ha volgut demostrar als rebels que els nostres avions també poden anar a la seva reraguarda. Per això les prova que i ell és una lluita per la victòria i per la pau. No es lluita solament contra els rebels, es lluita solament el mateix temps contra dues nacions poderoses d'Europa.

Afirmem aquí al nostre sòl i a Europa, les lleis inexorables de la guerra, la guerra que «» exigències inaplazables. Aquest reconeixement a favor dels ideals que inspiren la

Des de Barcelona es pogué veure una aurora boreal

Dimarts, a la nit, foren diversos els ciutadans que es dirigiren telefònicament a la nostra redacció denunciant que per la banda de la Rabassada es veia una resplendor vermella que atribuïen a un possible incendi de gran extensió. Creguts, tal vegada, que els informadors posaren el dit de la ubiqüitat, «alguns d'els demanaren detalls». Es pensà que, naturalment, haguérem de remetre al diari d'ahir. Aquest, però, ens deixà les indicacions de l'enemic. ¿Es tracta d'un atac de fixació d'una diversió estratègica, pròleg d'operacions a altres sectors? ¿O d'un assalt sistemàtic imposat per motius d'ordre moral i polític?

Allò indubtable és que la guerra ha entrat, a despit de la calma dels últims dies, en una fase d'extraordinària activitat. Vibren els fronts i la retaguarda. S'preparen hores de gran emoció. Però nosaltres les esperem amb el cap seré, els nervis tranquils i el cor animós. Som optimistes, però no optimistes per intuïció i entusiasme. El nostre optimisme es basa en realitats. En realitats que no tinguérem abans...

BENGALES DE GUERRA

AURORA BOREAL

La nostra tasca vespertina, en tenir-nos abocats a la feina, va privar-nos de contemplar, abans d'ahir, un espectacle tan magnífic com gratuit. Ens referim a la recent «Aurora Boreal que va sorprendre bona part del continent europeu. I com sigui que diuen que aquestes meravelles magnètiques no solen repetir-se sinó és cada cinquanta o més anys, decidirem que no ens veiem amb cor d'arribar a centenaris... ¿Malatsevol sap avui el temps que viurà?

Segons opinió dels entesos, les Aurores d'aquesta mena tenen una relació molt directa amb les taques del sol, les quals, no manca qui sosté que determinen de falsó inequívoca les grans commocions humanes. Però si les terribles sofragades que pateix el món són filles de la poca cura que posa el company Febus a no tacar-se, caldria acceptar que la seva resetança lluminosa, que és l'Aurora Boreal, també deu exercir alguna influència en els destins humans. ¿Benéfica? Malastrugo? Ahora es que no deixarem de saber en el termini de molt pocs dies.

Tenim davant el tauler d'escacs dues peces en moviment. Una nova ofensiva lleial a l'Est i al Centre i una imminent assentada de la Societat de Nacions, en la qual, malgrat tot, no ens resignem a deixar de creure. Totes dues poden influir poderosament en el nostre futur immediat. I com que no hem del·lirat d'esser optimistes, voldríem no errar-nos en aventurar la hipòtesi que el fenòmen que ens acaba de fer obrir uns ulls com taronges pot esser auguri de bones novetats.

Tant de bó! Fóra difícil trobar a tot el perímetre de la República un sol home que no desitji un final decorós i ràpid de la contesa. Aquest final podria molt ben esser que ens tingués d'Aracó primer que de Gibnebra. Ja hem dit moltes vegades que seguiem considerant el front aragonés com la nostra «ruta triumfo. Per contra, la Societat de Nacions s'entossudeix a donar pei al cul que els seus detractors li estenguin el certificat de defunció.

Vindrà el que vingui. Esperem-ho serenament i confiada, a despit de totes les proves, per tures que siguin. Aquesta fèrica lluminació del cel, tal vegada serà interpretada pels d'altre cantó com una Aurora Roja ja que hem encarregat a la Vossa, tal i com —segons ha estat dit— vàrem encarregar-hi el fred siberià que ha regat a Terol durant les darreres ofensiva republicana. Però les interpretacions capcioses no ens capfiquen gens. Es tradicional que els fets sobresortints de la Història hagin anat combolats amb fenòmens diversos. ¿Per què aquesta Aurora constituïria una excepció i per qué no pot ser un vaticini d'una pau victoriosa? Si ho fos, tindrem una bella festa, laica i intercalar en el calendari republicà.

J. M. FRANCES

AVUI, LA CONFERENCIA DE PASQUAL LEONE

La conferència que organitzada per l'Ateneu Professional de Periodistes, donarà avui, l'illustre jurista i diputat a Corts de la República, senyor Alvar Pascual Leone, versarà sobre l'interessant tema: «El periodisme, reflex de l'estil històric». I es celebrarà a les set de la tarda, al Saló d'Actes de l'Ateneu de Barcelona, carrer de la Canuda, 6, pral.

PAQUETS PER AL FRONT

Posem a coneixement de tots els familiars del component de la 47 Divisió, Brigades 49 i 69 que poden enviar els paquets i correspondencia a les oficines de la dita Divisió a Barcelona, Avinguda 14 d'Abril, 600, tercer.

Del front de guerra

Crònica de la Divisió 30 (Francesc Macià - Lluís Companys)

Per Lluís Capdevila

Invectiva contra Mussolini

Les ales negres, que ací al front també estan desplegades que, no fugen covardament — cauen vencejades, embolicaldes en una cabellera de flames, han sembrat, una vegada más, la tragèdia a Barcelona, que no és front de guerra. Cal teuir-ho en compte, cal remarcar-ho, cal subratllar-ho bé: «que no és front de guerra».

Les ales negres venien de Mallorca, l'illa daurada cantada pels poetes i deshonrada avui per la presència de Ramon Franco, fals republicà traidor, i germà de traidor, i per la presència de Ramon Franco, fals republicà traidor, i germà de traidor, i per la presència de Mola, que fou l'exèrcit dit nacionalista (?), eren italianes. Les bombes que han llançat, en nom de l'«Espanya grande», almant Barcelona, eren italianes.

Les bombes les enviaves tu, les llançaves tu, Benet Mussolini. Els militars facciosos, els polítics faccionos, els pagesos com que pertanyien a